

Dit ga je leren
Je leert wat een **afleiding** is.

Dit moet je weten
Een **afleiding** bestaat uit een woord met een **voorvoegsel** of een **achtervoegsel**.

met achtervoegsel
beeld + ig = **beeldig**
mobiel + tje = **mobieltje**
handel + laar = **handelaar**
leraar + es = **lerares**
net + heid = **netheid**

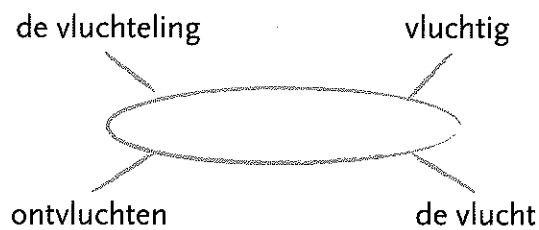
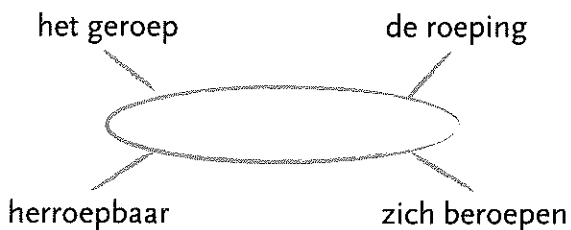
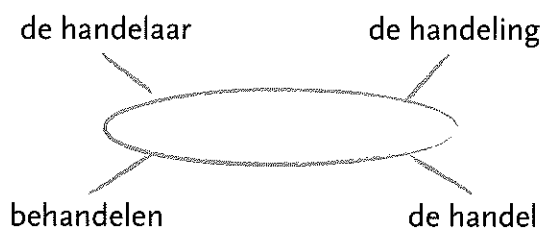
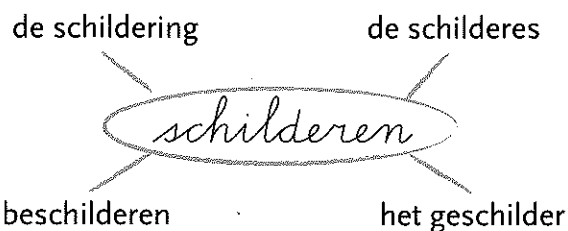
met voorvoegsel
ge + blaf = **geblaf**
her + openen = **heropenen**
on + diep = **ondiep**
be + sturen = **besturen**
ont + dekken = **ontdekken**

- ★ 1 Kijk naar de vetgedrukte afleidingen. Onderstreep het voor- of achtervoegsel.

Sprookje

- 1 Er was eens een **beeldige prinses**.
- 2 **Vlijtig** en **ijverig** spon ze draden van wol.
- 3 Maar een **vrouwtje** was **nijdig** van jaloezie.
- 4 Ze **betoverde** het meisje.
- 5 'Voortaan zul je een **spinnetje** zijn,' **onthulde** ze.
- 6 'Tot iemand je **verlost**.'

- ★ 2 In elk web zit een werkwoord. De andere woorden zijn ervan afgeleid. Vul het werkwoord in het midden in.

- 3 Onderstreep de afleidingen. Kleur het voor- of achtervoegsel.

- 1 De prins**es** is eerst angst**ig**.
- 2 Dan bedenkt ze een slim plann**et**je.
- 3 Met grote snelheid rent ze naar het huisje van de jaloeerse vrouw.
- 4 Pauzeloos spint ze een groot klever**ig** web.
- 5 Met veel gejam**mer** raakt het vrouwtje muurvast.
- 6 Eindelijk maakt ze de vloek ongeda**an**.

★ 1 Trek een lijn naar de juiste plaats.
Is het een enkelvoudige of een samengestelde zin?

1 Ik praat en hij zwijgt.	• enkelvoudig
	• samengesteld
2 Hij is doof.	• enkelvoudig
	• samengesteld
3 Ik praat met mijn handen en ik praat met mijn mond.	• enkelvoudig
	• samengesteld
4 Dat heet doventaal.	• enkelvoudig
	• samengesteld
5 Het is gebarentaal, maar ook je gezicht doet mee.	• enkelvoudig
	• samengesteld
6 We praten in stilte met onze handen.	• enkelvoudig
	• samengesteld

Dit ga je leren

Je leert wat **enkelvoudige** en **samengestelde** zinnen zijn.

Dit moet je weten

Een **enkelvoudige** zin is een zin met één persoonsvorm en onderwerp.

Ik belde mijn zus.

Een **samengestelde** zin is een zin met twee persoonsvormen en twee onderwerpen.

Ik belde mijn zus en mijn zus belde daarna mijn broer.

Vaak staat er een voegwoord in een samengestelde zin.

Je kunt van een samengestelde zin twee enkelvoudige zinnen maken.

★ 2 Is de zin enkelvoudig of samengesteld?
Schrijf de persoonsvorm(en) in het schema.

- Mijn broertje schreeuwt altijd naar iedereen.
- Mijn vader vraagt zich af waarom.
- Dat komt door zijn oren, tenminste dat denkt mijn moeder.
- Hij heeft vroeger vaak oorontsteking gehad.
- Ik weet het, want ik hoor hem elke dag.
- Mijn broertje hoort prima, maar hij is gewoon een schreeuwlelijk.

enkelvoudig

samengesteld

- schreeuwt
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

- _____
- _____
- _____
- _____
- _____
- _____

★ 1 Schrijf de stam van de persoonsvorm op. Onderstreep de laatste letter.

1 Niels sist en loeit.

sis, loei

2 En soms slaakt hij een diepe zucht.

3 Hij laat een boer.

4 En dat vindt hij dan erg stoer.

5 Niels doet alles met zijn stem.

6 Maar soms praat ik gewoon met hem!

Dit ga je leren

Je leert hoe het komt dat je **persoonsvormen** die eindigen op klank **t** schrijft met -t, -d of -dt.

Dit moet je weten

De **persoonsvorm** van de jij- en hij-vorm in de tegenwoordige tijd is **stam + t**.

Als de **stam** eindigt op -t, komt er geen -t in de jij- en hij-vorm bij.

onderwerp	tegenwoordige tijd	
ik, ... jij?	vind	fluit
jij, u, hij, zij, het	vind + t	fluit

★ 2 Schrijf de stam en de uitgang van de persoonsvorm op.

1 Hoe luidt het weerbericht?

stam + uitgang

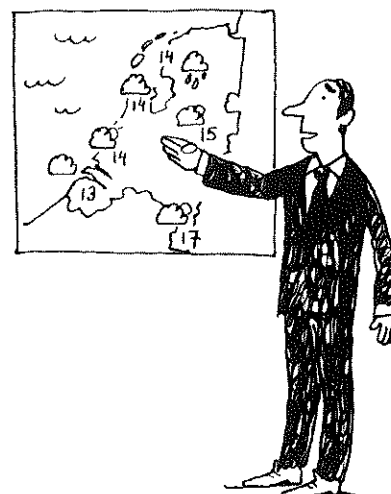
luid + t

2 De ochtend begint fris.

3 De rest van de dag brandt de zon.

4 De volgende dag regent het.

5 In de avond giet het.

3 Schrijf het onderwerp op. Schrijf ook de stam met de uitgang van de persoonsvorm op.

1 Hij ontbijt elke morgen in het hotel.

onderwerp

Hij

stam + uitgang

ontbijt

2 Eerst groet hij de ober.

3 Zo belandt hij aan een tafeltje.

4 Daar vindt hij een briefje.

5 Hij leest de brief.

6 Hij schudt zijn hoofd.

7 Hij wacht niet op zijn vriend.

- ★ 1 Imme schrijft een verhaal.
Zet aanhalingstekens op de juiste plaatsen.
Gebruik een kleurtje.

1 'Hoe gaat het met je verhaal, Imme?'

2 Wanneer gebruik je
aanhalingstekens, papa?

3 Als je opschrijft wat iemand zegt.

4 En als er een vraagteken staat?

5 Het vraagteken hoort bij de vraag.

6 Dus het aanhalingsteken moet daarachter.

Dit ga je leren

Je leert wat **aanhalingstekens** zijn en wanneer je ze gebruikt.

Dit moet je weten

- **Aanhalingstekens** zijn leestekens.
- Je gebruikt aanhalingstekens als je precies opschrijft wat iemand zegt.

'Dat had je niet moeten doen!'

- Vaak staat er een kort zinnetje achter.
- Tussen wat iemand zegt en dat korte zinnetje hoort een komma, tenzij er al een leesteken staat.

'Dat heb je goed gedaan,' zei de juf.

'Wie weet het antwoord?' vraagt de juf.

- ★ 2 Zet aanhalingstekens en komma's op de juiste plaats.

Imme's verhaal. Hoofdstuk 6: In de val

- 1 'We zitten in de val,' piept Anna.
- 2 Stt fluistert Momo.
- 3 Niet piepen maar nadenken.
- 4 Denk je dat ze weer weggaan? vraagt Anna.
- 5 Natuurlijk zegt Momo stoer.
- 6 Als we ons maar stilhouden.

- 3 Hoe zeggen Momo en Anna iets?
Zet alle leestekens op de juiste plaats.

- 1 'Ik geloof dat ze weg zijn,' fluistert Anna.
- 2 Wacht even Goed luisteren waarschuwt Momo
- 3 Ik hoor alleen mijn hart zegt Anna zacht
- 4 Durf jij te kijken
- 5 Ik zie niemand zegt Momo opgelucht
- 6 Rennen dan

